

ภิษุกับคฤหัสถ์

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

เทศน์เช้า เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐

ณ วัดสันติธรรมาราม ต. คลองตากค อ. โพนาราม จ. ราชบุรี

ความเห็น ขนาดไปทางใต้ แล้วมีโยมเขาขับรถไปด้วย เขามาเล่าให้ฟังใจ เขาพูดเองนะ เขาเป็นคนแข็งพอสมควร เขาว่าเขาโชคดีมาก เขาได้เจอพระ เขาไม่เคยเข้าไปหาพระเลย เพราะที่บ้านเขาเกลียดพระ แล้วเขาก็เห็นสภาพของพระไป

พระในวัดแบ่งเป็นคณะใหม่ ลงไปหาโยม แล้วเวลาทำผิดก็บังคับให้พระลงไปขอโทษโยม แต่ในวินัยมีนะ ถ้าสมมุติว่าเป็นพระที่เกเรมากแล้วไปทำให้โยมเสียศรัทธา พระนั้นต้องขอโทษโยมนะ มันมีในพรหมทัณฑ์ ปกาศนียกรรมอะไรพวกนี้ มันมีหมด แต่อย่างนี้ เวลามี มีเป็นกรรม แต่พอหม่อมสงฆ์ อย่างว่าความเห็นของสงฆ์เป็นอย่างนั้น แล้วมีพระดีมาอย่างนี้ บังคับให้ไปขอ

เมื่อก่อนในศาสนาของเรา นะ มีภิษุ ภิษุณี อุบาสก อุบาสิกา บริษัท ๔ พระพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้ ปัจจุบันนี้จะกลับกันแล้วนะ กลับเป็นอุบาสก อุบาสิกา ภิษุเอาไว้ข้างหลังสุด เพราะภิษุไม่กล้า ถึงว่าเวลาพอทำความถูกต้อง ถ้ามันถูกรวมแล้วกรรมขัดกับโลก ถูกรวมแต่ไม่ถูกกับกิเลสข้างมัน แต่ถ้ากรรมถูก กิเลสไม่ถูกรวมส่วนมากถูกกิเลสไม่ยอมให้ถูกรวม เพราะถูกรวมแล้วมันด้อยค่า

ถ้ามองทางโลกก็เหมือนกับผ้าจีวร อาจารย์บอกเลยเหมือนผ้าจีรวนะ อยู่ในป่าเหมือนผ้าจีวร มันไม่มีค่าไร แต่มันใช้ประโยชน์ได้มากนะ เวลาพระมันจะอหังการใจเหมือนผ้าจีวรเลย แต่ผ้าจีรวนี้ห่อทอง กับไอ้ทองห่อจี

โลกเห็นไหม แหม คั้นทองทั้งนั้นเลยนะ แต่สภาพห่ออะไรไว้ แต่ของเราเป็นผ้าจีวรเลย แต่ให้ใจมันเป็นกรรม นี่ต่างกันเลย แต่โลกเป็นอย่างนั้น ผ้าคั้นทอง แต่ห่อ

อะไรไว้ ห่อแต่ของเน่าของเหม็นไว้ แล้วผู้ปฏิบัติธรรมเป็นอย่างนั้น ถึงว่าคนที่ปฏิบัติธรรมเป็นคนโง่โง่ สมณะโง่ มีก็เก็บไว้ เวลา มีเรามีนะ

แต่เวลาเรากลือศีล ๘ เราก็ไม่แต่งตัวแล้ว ของมีค่าต้องเก็บไว้แล้ว มีไว้ทำไมๆ มีแล้วไม่ได้ใช้ ไม่มีคุณค่าเลย ไม่มีวาสนาเลย

อ้าว! มีศีล มีคุณค่าของหัวใจใจ กิณธรรมโง่ ความอึดใจโง่ กิณความรู้สึก กิณความอึด กิณศีลกิณธรรมของพระพุทธเจ้านะ อึดธรรมนะ อึดธรรมนะมันอึดทิพย์ ไอ้ที่เขาประดับกันนั้นละ “หิว” หิวอะไร เพราะอยากอวดใจใหม่ ต้องประดับให้เสมอกันนะ หิวกระหายแล้วก็เอามาแปะไว้ แต่ไม่ได้กินใจ

ก็แบบว่าเราไปห้างสรรพสินค้าไปมอง โอ้โฮ! สวยมากเลย แต่ไม่มีตั้งค์ซื้อใจ ก็มันไม่ได้กิน เอามาแปะไว้ ใจมันไม่ได้กิน ใจมันอยาก แต่มันกินเข้าไปไม่ถึงใจ เพราะวัตถุมันไม่ใช่อาหารของใจ ใจกินอารมณ์เป็นอาหาร

แต่ศีลธรรมมันเป็นอาหารของใจ ใจอึดนะ พอคนอึดมันไปไหนก็อึดเอิบ ถือศีลไปไหนก็อยู่ได้ แต่ไอ้คนหิวนี้หิวแล้วไม่ได้กิน ฟังคุณสิ หิวแล้วเอามาแปะที่มือ แปะไว้ที่คอ แต่ไม่ได้กินเลย แปะไว้เฉยๆ แปะไว้ที่ข้อมือ แล้วก็ว่าอย่างนั้น

ผู้ที่ปฏิบัติธรรมทนครนี้ไม่ไหวใจ ทนแรงเสียดสี การนินทาของโลกว่าเป็นผู้ต่ำต้อย เป็นผู้ที่ไม่มีความเห็นใหม่ ดูอย่างวัดเรา เราจะสร้างให้มันหรูหรา ให้มันเทียมโลก มันจะเทียมโลกไปไหน มีสร้างขนาดไหนก็แล้วแต่ มีผู้ขึ้นสวรรค์ไม่ได้หรอก นี่เขาจำลองจากสวรรค์ลงมา พวกโบสถ์ พระวิหาร จำลองจากสวรรค์ลงมานะ

เพราะว่าอย่างเช่น พระปฏิบัติเรานี้ สมัยโบราณเรื่องอย่างนี้มันเป็นเรื่องปกติเลย เรื่องจะไปเห็นเรื่องข้างบน แล้วจำลองลงมาสร้างใจ เขียนแบบเอามาสร้างนี้แล้วมาสร้างไว้ๆ เป็นของจำลอง คำว่า”จำลอง” จำลองก็ของเทียมอยู่แล้ว ของเทียมนั้นเป็นทิพย์ อันนั้นเป็นทิพย์ มันเกิดขึ้นโดยอำนาจของบุญโง่ บนสวรรค์มันเกิดขึ้นด้วยอำนาจของบุญนะ เราทำบุญไว้ขนาดไหนก็แล้วแต่ วิมานจะเกิดขึ้น

แต่อำนาจของเรา มันเกิดขึ้นด้วยอำนาจของบุญ มันเป็นทิพย์ มันไม่ได้เกิดขึ้นด้วยอำนาจของการไปขอเขา มาแล้วมาก่อสร้าง แล้วสร้างไม่ได้ประโยชน์ด้วยเราไปเอาของเทียมเห็นใหม่ เหมือนกันเลย เหมือนกับไอ้ห่อจี๋ มันไม่ได้กิน ใจมันไม่ได้กิน

นี่ก็เหมือนกัน เราทำบุญกุศล นี่บุญกุศล มันทุกข์ก็ให้มันทุกข์ไปเถอะ แต่เวลาอำนาจของบุญมันเป็นไปนะ ผลัวะ ขึ้นไปเลยนะ แล้วไปอยู่ในสภาพแบบนั้น อันนั้นมันเป็นความจริง มันได้สัมผัสตลอดใจ กับได้บุญตลอดนี้ ไม่ได้กินเลย ได้ดูก็ยังดินะ บางทีไม่ได้ดูด้วย เวลาขาดจากกันลงข้างล่างเลย จะเอาอะไรมาดู มันก็ไปเห็นแต่น้ำเดือดนั่นแหละ ร้อนก็ร้อนนะ นี่มันเป็นอย่างนั้นเวลามันตกรก มันร้อนแต่มันไม่ตาย

คนมันเกิดมาแปลกนะ คนเรานี้ ภพของคนหนึ่ง ถ้าขาดอาหาร นี่ตาย แต่เวลานรกสวรรค์มันไม่เป็นอย่างนั้น แต่บนสวรรค์มันไม่มีตลาด มันเป็นทิพย์หมด ทุกอย่างเป็นทิพย์หมด

แล้วอย่างเวลาทุกข์ อยู่ในนรกไม่มีจะกิน มันก็ไม่ตาย แต่ของเราไม่กินแล้วตาย เพราะเรามีธาตุ ๔ แต่ขันธ ๕ มันไม่ตาย ขันธ ๕ มันอยู่อย่างนั้น สภาพของความเป็นทุกข์ทุกข์อยู่อย่างนั้นแหละ อำนาจของบุญเท่านั้นล่ะถึงจะได้สวย

แล้วอย่างเราเห็นใหม่ เวลาไปถวายพระ มาให้พระ ถ้าผู้มีศีลผู้มีธรรมมาให้พระ เวลาให้นี่ให้เป็นวัตถุ ให้เสร็จแล้วอุทิศส่วนกุศลให้พวกนั้น มิได้ก็มาแค่รับส่วนกุศลของเราใจ อุทิศส่วนกุศลใจ ยังไม่ได้กิน หิวนะ มาแล้วเข้าฝัน โนน เข้าฝันนี้ อยากให้คนนั้นมาใส่บาตรให้กินหน่อย

พวกนี้ต้องอาศัยเป็นนามธรรมไปเลย เพราะโลกนั้นมันเป็นโลกของนามธรรม เป็นโลกของจิตวิญญาณ กินวิญญาณอาหาร แต่เรากินข้าวเป็นอาหาร ถ้ามันยึดหลักอันนี้ได้มันก็ไม่ตื่นเต้นไปตามโลก

เขาจะพูดกันอย่างนั้นจริงๆ นะ พวกเรานี้พวกอะไรนะ พวกไม่มีวาสนา พวกจี๋ทุกข์ ว่าพวกจี๋ทุกข์ พวกปลาแห้งไง ปลาอย่าง ปลาแห้ง ไม่อ้อมหน้าสำราญเหมือนเขาเลย เขาเป็นพวกอ้อมชุ่ม เขาอ้อม เขาชุ่มกัน ปลาสดเวลามันตายแล้วมันก็เน่า ปลาแห้งมันไม่เน่า

นะ แล้วมันยังได้ประโยชน์ไปเรื่อยๆ ศาสนาสอนอย่างนั้น เราต้องปฏิบัติ เราต้องศึกษา มา พอเราจับประเด็นได้

อย่างนั้นพูดถึงการก่อสร้างนะ พูดจริงๆ แล้วมันไม่ผิด ถ้าไม่มีการก่อสร้าง คนส่วนใหญ่ที่เข้าไม่ถึงการปฏิบัติเขาก็ไม่ได้บุญกุศล ส่วนใหญ่ของคนให้ได้แก่ทาน ทานคือการให้สละออก สละเป็นเงินมาก่อสร้าง อันนั้นเป็นบุญของเขาได้แก่นั่นเอง มันเป็นบุญหยาบๆ ทานแล้วก็มีศีล แล้วก็มาภาวนา

เราเป็นระดับภavanaแล้วทำไมกลับลงไปกินแก่นั่นล่ะ แต่เราสร้างพอเป็นแบบ ปัจจัย ๔ เครื่องอยู่อาศัย คนฉลาดเห็นใหม่ เครื่องอยู่อาศัย เราเป็นเจ้านายวัตถุ เราเป็นเจ้านายของที่เรารสร้างขึ้นมาเราใช้ประโยชน์มัน

แต่ถ้าคนโง่งนะ อุตสาห์เกือบตายไปหามา แล้วมันก็เป็นเจ้านาย เจ้านายจริงๆ มัน เป็นเจ้านายมาสั่งไง มันสั่งเลยต้องเชื่ออย่างนั้น ต้องล้างอย่างนั้น ต้องทำอย่างนั้น มันสั่ง แต่เรากลับไปติดกัน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราฉลาด ปัจจัย ๔ เครื่องอยู่อาศัยมันเป็นบุญทั้งนั้นล่ะ เป็นบุญทั้งนั้นนะ การก่อสร้างหุรหฺราหรือไม่หุรหฺรานะ ขอให้เข้าใจเราเต็มทีก็เป็นบุญหมด ความดีเรารสร้างได้กุศลมากกว่าด้วย มันเป็นวิมาน

การก่อสร้าง ศาลา โบสถ์ทุกหลังในประเทศไทย หรือในทั่วโลกนี้ มันไม่ไปสวรรค์หรอก มันเป็นวัตถุ ผู้สร้างต่างหาก หัวใจผู้ที่สละออกต่างหาก เจ้าของผู้ที่สละ หัวใจดวงนั้นมันไปสวรรค์ มันไปของมัน แต่ของวัตถุนั้นไม่ได้ไปหรอก วัตถุเป็นเครื่องแสดงออกเท่านั้น นีวัตถุมันก็เหมือนกันใช่ไหม วัตถุอย่างไร หัวใจที่มันแสดงออก มันเข้าใจแล้วมันสละออกไปด้วยความบริสุทธิ์ใจ มันก็ได้ผลดี

แต่ไอ้อย่างที่ว่าวิจิตรพิสดารอย่างนั้น แหม มันวิจิตรพิสดาร มันก็แบบว่าต้องออกมากต้องอะไรมาก มันก็มีความสุขไปอย่างหนึ่ง แต่ความสุขแบบอารมณ์ใจ

อย่างเช่น เราเห็นว่าของเราสวย เราก็ดีใจใช่ไหม เราดีใจ อารมณ์ แต่ความสุขแบบเข้าใจด้วยปัญญา อารมณ์นี่คือว่ามันเป็นขั้นังไง มันจรมา แต่เราบังคับไม่ได้ แต่ปัญญาที่เราบังคับได้เราจะเข้าใจเลย เราทำแบบมีปัญญาไง แบบเด็กมันเล่นอย่างหนึ่ง

ผู้ใหญ่งานอย่างหนึ่ง มันต่างกันมากเลย ในเรื่องการก่อสร้างนะ ถึงการก่อสร้างก็เหมือนกันทั้งนั้นแหละ

อาจารย์พูดบ่อย ในพระไตรปิฎกก็ว่า สมัยพุทธกาลไม่เสียเพราะอะไร เพราะนางวิสาขาสร้างวัด พระพุทธเจ้าให้พระโมคคัลลานะเป็นคนไปคุมการสร้างวัด นางวิสาขาเป็นคนสร้างขึ้นมา มันถึงกับว่ามันไม่ห่อหุ้มจนเกินไป มันอยู่ในขอบเขต หรือไม่มันไม่เสีย แต่ในปกตินี้พวกเรามันไม่อย่างนั้น งานของเรายังไม่จบ แล้วเราไปเอากันก่อน งานของเรายังไม่จบ

ถ้าพูดไปถึงกรรมะล้วนๆ ไปมันเหมือนกับเราจะไปขัดกับโลกเขาไป โลกเขาจะก่อสร้าง ถ้าสร้างก็เป็นกรรมนะ อย่างสร้างที่ว่าไม่ผิด แต่ส่วนใหญ่แล้วสร้างไม่เป็นกรรมเลย แล้วการก่อสร้างนั้นก็เลยเป็นแบบว่า คนถ้ามันตั้งเป้าหมายไว้ผิดใจ การก่อสร้างนี้เป็นผลงานอันประเสริฐ การก่อสร้างนั้นเป็นงานที่สูงสุด แล้วมันก็ติดแก่นั่นเอง

แต่พระพุทธเจ้าสอน งานของพระคืองานชำระกิเลส มันเป็นคนละงานไป เราไปจับงานนั้น เพลินงานนั้น จนลืมงานนี้ไป ลืมหน้าที่ของตัวเอง เหมือนหน้าที่ของตัวเองไม่ทำ ไปทำหน้าที่ของคนอื่น ไปทำหน้าที่ของพวกเขาช่างเขาละ พวกกรรมกร ใฮ้มันเป็นหลักศาสนา

แต่ถ้าประเพณีของไทยเรามันต่างกัน แต่เดิมแต่โบราณกาลมาวิชาการทั้งหมดออกจากวัด แม้แต่ช่างก็ออกมาจากวัด พระเป็นคนรักษาไว้แล้วสอน อันนั้นก็เห็นด้วย แต่ปัจจุบันนี้วิชาการออกมาจากมหาวิทยาลัยแล้วนะ วิชาการในมหาวิทยาลัยเขาหลุดหน้าไปกว่าวิชาการทางธรรม แต่วิชาการทางจิต จะมหาวิทยาลัยไหนก็สู้ไม่ได้ แต่ถ้าการก่อสร้างมหาวิทยาลัย เขาฝึกคนได้ดีกว่าเรา

แต่ถ้าทางศีลธรรม ทางนิพพานนะ ชื่อ ทางสิ้นกิเลสนะ ไม่มีที่ไหนสอนหรือ ไม่มี ในศาสนาก็มีศาสนาพุทธศาสนาเดียว เพราะศาสนาพุทธมีมรรคผลนิพพาน ศาสนาอื่นสอนแค่จริยธรรมเท่านั้น ไม่มีมรรค ไม่มีผลหรือ สอนอย่างมากที่สุดสอนแค่จิตเป็นสมาธิเท่านั้น สรรพสิ่งนี้เป็นหนึ่ง เท่านั้นเอง เพราะมรรคนี้ไม่มี ไม่มีผู้รู้ ไม่มีพระพุทธเจ้า ไม่มีผู้สิ้นกิเลส ใครจะมาสอน คนทั่วไปที่ไม่รู้จะเอาอะไรมาสอน เราไม่รู้

อะไรเลยเราจะไปสอนคนอื่นได้อย่างไร ไม่มีศาสดาจะเอาอะไรมาสอน ศาสดาองค์อื่น
ไม่มีความรู้อย่างนี้จะเอาอะไรมาสอน ไม่มี ไม่มีหรือ

อาจารย์มหาวุฒิบอกว่า “ศาสดาผู้มีกิเลสใจ” ศาสดาผู้มีกิเลสก็ต้องเอากิเลสมา
สอน เอาความนึกมาสอน แต่พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาผู้สิ้นกิเลส! จนปัญญาจนคิดว่าเรากิน
กิเลสแล้ว ถึงเอาธรรมะมาสอน มีศาสนาเดียว มีศาสนาพุทธเท่านั้น เท่านั้นเลย แต่สาวก
ปัจจุบันนี้เอาอะไรมาสอนกัน

ถึงบอกว่าเป้าหมายผิดใจ เป้าหมายพระที่ตั้งไว้อย่างนั้นผิด แต่เรื่องของเขานะ ถ้า
เราจะไปว่าเขาอย่างนั้นหมดไม่ได้ ธรรมดาร่างกายก็มีสมอง เห็นไหม หัวสมองก็เล็กนิด
เดียว แต่ร่างกายนี้มันมากเหลือเกิน ตัวร่างกายมันเทียบส่วน วงการพระก็ต้องเป็นอย่าง
นั้น ภาวนาบารมีด้วย ถึงเวลาคุย เวลาเขามาพูดให้ฟัง

พวกเรานี้มีวาสนามาก เกิดมาอย่างน้อยก็เจอผู้ที่ชี้ให้ได้ เกิดมาเจอครูบาอาจารย์ที่
สอนได้นะ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์สอน ไม่มีทางหรือ ไม่มีทางหรือ

ขับรถบนถนนวันนั้น ยังไปวนหลงทางอยู่ตั้งหลายรอบ ถนนมีลูกศรชี้ไป
ข้างหน้ามันยังหลง มองไปในอากาศ เครื่องบินมันยังมีเข็มทิศ มองเข้าไปในหัวใจสิ มีด
แปดด้าน จิตกว่าจะสงบ สงบแล้วจะทำอย่างไร ไม่มีทาง ไม่มีเลย

นี่เรามาเจอผู้ชี้ นำ ธรรมะ ธรรมะของพระพุทธเจ้าอยู่ในพระไตรปิฎก แล้วแต่เรา
จะตีความ แต่กิเลสที่มันมีในใจ เวลาอ่านมามันตีความตามกิเลสต่างหาก มันไม่ตีความ
ตามธรรมที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ พระพุทธเจ้าสอน (เทพสิ้นสุดเพียงเท่านั้น)